

POLITIET

VESTOPPLAND POLITIDISTRIKT

Politidirektoratet
P.b. 8051 Dep.
0031 OSLO

Deres referanse
201402464

Vår referanse
2014/01193-2 008

Dato
01.10.2014

Høring - forslag om kriminalisering av visse handlinger knyttet til væpnet konflikt (fremmedkrigere).

Det vises til e-post av 14. juli 2014 vedrørende ovenfor nevnte høring.

Det vises videre til e-post korrespondanse med Politidirektoratet vedrørende aksept for høringsbrev fra Vestoppland politidistrikt etter fristens utløp.

Forslaget om kriminalisering av visse handlinger knyttet til væpnet konflikt (fremmedkrigere) reiser flere prinsipielle og rettslige spørsmål.

Etter å ha gjennomgått høringsnotat av juli 2014 fra Lovavdelingen i Justis- og Beredskapsdepartementet, gis følgende begrensede uttalelse herfra:

Når det gjelder spørsmålet om det bør innføres et særskilt straffebud som rammer deltakelse i væpnet konflikt, er det i høringsnotatets punkt 4.3.1 side 15 beskrevet at de fleste handlinger i denne sammenheng vil være straffbare etter gjeldende rett.

Det er videre fremhevet at særskilt straffebud kan bidra til å effektivisere straffeforfølgningen av personer som har deltatt i stridshandlinger. Det er anført at selv om mange slike handlinger er kriminalisert i dag, vil det antakelig være enklere å håndheve et mer generelt forbud mot å delta militært i væpnede konflikter. Dette er et sentralt punkt. Ved straffeforfølgning i denne type saker, er det av avgjørende betydning at straffebudene ikke er fragmenterte og vanskelig tilgjengelige og ikke minst at bevisemaene forenkles.

Det er nødvendig å ha en lovgivning, som gir det verktøyet samfunnet trenger, for å ramme ulovlig deltakelse i militær eller voldelig konfliktmessig sammenheng. Det vil kunne bidra til å hindre at radikalisererte miljøer kan utvikle seg til en voldstrussel mot vitale samfunnsinteresser i Norge. Et særskilt straffebud må imidlertid, så langt det er mulig, fremstå som det klart beste alternativet for samfunnsutviklingen i forhold til gjeldende rett.

Vestoppland politidistrikt

Politimesteren, besøk: Ibsensgate 1
Post: Postboks 54, 2801 Gjøvik
Tlf: 61 15 13 00 Faks: 61 15 15 16
E-post: post.vestoppland@politiet.no

Org. nr.: 974762005
Bankgiro: 7694.05.05247

Det uttrykkes tvil fra vår side om en ny særskilt hjemmel vil fore til en vesentlig bedre rettslig tilstand. For ikke lenge siden fikk vi et strafferettslig forbud mot deltakelse i terrororganisasjoner, jf. straffeloven § 147d. Denne bestemmelsen synes langt på veg å dekke samme område som en evt. ny særskilt bestemmelse som rammer deltakelse i væpnet konflikt.

Deltakelse i væpnede konflikter er i mange sammenhenger ikke straffbart, jf. krigens folkerett og såkalt lovlig stridende. I en rekke konfliktområder i verden foregår det frihetskamper mot undertrykking. Avgrensingene med hensyn til spørsmålet om straffeforfølgning vil også kunne ha sammenheng med rådende "venn/fiende-bilder" mellom stater og grupperinger. I notatets punkt 4.3.1 side 16 fremheves at tydeliggjøring og effektivisering av straffeansvar i dagens situasjon kan bidra til ytterligere avstand mellom samfunnet og radikalisererte personer/miljøer.

Bevis knyttet til definisjonen av terrororganisasjon fremstår som en enklere og mer oversiktelig løsning enn bevismessig avgrensninger for ulovlig virksomhet knyttet til militære konflikter. Det kan være mer hensiktsmessig heller å klargjøre bevisutfordringene i forhold til vilkårene i straffeloven § 147d. Det avgjørende er å være i stand til å avdekke, etterforske og straffeforfølge den straffbare handlingenes karakter.

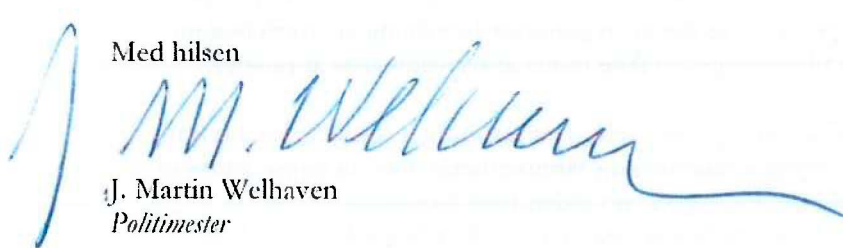
Lovgivning på området, bør også omfatte forberedelseshandlinger. Det sentrale er forebyggende og avvergende tiltak fra samfunnets side.

Forslaget om ny særskilt straffebud for væpnet angrep mot norske og allierte styrker i utlandet støttes. Dette fremstår som en bedre løsning enn å utvide landsvikbegrepet i gjeldene rett eller å utvide anvendelsesområdet for straffeloven § 127 tredje ledd. I dette spørsmålet er avgrensningen mot mer ordinær voldskriminalitet av betydning.

En ny bestemmelse må omfatte mer enn den rene angrepshandlingen, men også omfatte etterretning, spionasje, sabotasje og trening når det foreligger en viss tilknytning til angrepet på eget lands styrker.

Norske styrker som deltar internasjonalt retter seg mot militær aktivitet. I internasjonale operasjoner vil Norge ved siden av operere med norske polititjenestepersoner og eventuelt helsearbeidere. Med forbehold om vi ikke har sett dette behandlet i høringsnotatet, reises spørsmål om de vil omfattes av vernet et særskilt nytt straffebud vil gi.

Med hilsen

J. Martin Welhaven
Politimester